

եկեղեցւոյ բակը՝ բնարան ունենալով «Հարկեց մեկնելու և ցրտեացին խաշինքն» (Զար. ԺԳ. 7), մեկնարանելով Քրիստոսի մատնութեան խորհուրդը, և ապա եկեղեցւոյ մէջ՝ տալով պատմականը Ս. Հրեշտակապետաց Վանքին։

— Գիրեքուան ժամը 7ին, Մայր Տաճարին մէջ սկսաւ խաւարման արամազդեցիկ Կարգը որ տեւեց մինչև կէս գիշերը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը խմատարկեց քարոզով մը մեկնարանեց Քրիստոսի շարժարանաց փրկարար խորհուրդը։

● Ուր. 12 Ապրիլ. — Աւագ Ուրբաթ (Յիւսէփի տաշխութեան)։ Կէսօրուան ժամը 12.30ին, Հոգւ. Հայրեր և փառ. սաներ Ս. Յարութեան Տաճար երթալով կատարեցին խաշնութեան Կարգը Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։

— Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտօնեցաւ մեծամանդէս Թաղման Կարգը։ Հանգիստեցան էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը։

● Շր. 13 Ապրիլ. — Աւագ Շաշաթ (Ճաշկապոյ Չաւիկ)։ Առաւօտեան ժամը 9.30ին, գոնիակ կատարուած Լաւինայ Լուսաւորեայի արարողութիւնէն ետք, փոքր թափօր մը, գլխաւորութեամբ Աւագ Թարգման Հոգւ. Տ. Կոմիտաս Արեղայի, մեկնեցաւ Ս. Յարութեան Տաճար, բանալու համար Տաճարին դուռը։

— Ժամը 10.45ին, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւն և ուխտաւորութիւն մեկնեցան Ս. Յարութեան Տաճար, որ յաջորդարար կատարուեցան Լուսաւորեայի շրջապատ հանդիսութիւնն ու թափօրը։ Ժամը 1ին, Յունաց թափօրէն ետք, Յունաց Ամեն. Ս. Պատրիարքն ու մեր Լուսահանը՝ Հոգւ. Տ. Յակոբ Վրդ. Վարդանեան, զգեստաւորուած, մասն Ս. Գիրեղման, ուրիշ քառորդ մը ետք զուրս պիտի դառնաին իւրաքանչիւր, որով պիտի լուցուէին Տաճարէն ներս խռնուած բազմազգի և բազմաճակատ հաւատացեալներու մամբը, ստեղծելով բնդհանուր խանդավառութիւն, մինչ զուարթօրէն կը հնչէին հայկական և յունական բոլոր դանդերն ու կոշնակները Տաճարին։ Լուսաւորներն աղնութեամբ մը մէջ նուիրական լոյսը կը հասցնեն Ս. Գիրեղմանին հայոց փերնատան մեր պատըշգամին մէջ իր տեղը գրաւած Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, որ անով կ'օրհնէ վարը խռնուած ուխտաւորաց բազմութիւնը։ Անմիջապէս Ս. Գիրեղմանին շուրջ բնթացք կ'առնէ մեր թափօրը, զոր կը գլխաւորէր Հոգւ. Լուսահան Հայրը՝ եպիսկոպոսական խոյր ի գոնիս, և որուն կը հետեւէին Ղզոսց և Ասորաց թափօրները։ Ժամը 2.30ին, Միաբանութիւնը վերադարձաւ Մայրավանք։ Դասի բերդին գիւմաց, Ամեն. Ս. Պատրիարքն ու Հոգւ. Լուսահանը զգեստաւորուեցան, մինչ զպիւրներ երգել սկսան Յարութեան շարականները։ Թափօրը վերջացաւ Մայր Տաճարին մէջ։

— Ժամ մը ետք, Մայր Տաճարին մէջ կը կատարուի ճրագալոյցի արարողութիւնը, ու

րուն աւարտին Աւագ Սեղանին վրայ մատուցուեցաւ իրիկնաղէմի խորհրդաւոր ու յանկուցիչ Ս. Պատարագը, զոր մատուց Հոգւ. Տ. Գեղամ Արք. Զաքարիան։ Ապա Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը նախագահեց Ս. Զատիկի նախատօնակին, որմէ ետք Վարդապետ շարականը երգելով Միաբանութիւնը բարձրացաւ Սեղանատուն՝ բնթրքի։

● Կիր. 14 Ապրիլ. — ԶԱՏԻԿ ԶԱՐՈՒԹԱՆ ՏԱՆՈՒՆ։ Գիրեքուան ժամը 1.30ին, Միաբանութիւնը արթննէ արգէն ու կէս ժամ ետք, Լուսաւորապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. զբլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը կը մեկնի Ս. Յարութեան Տաճար, որ կը պաշտօնաւորաւ մատուցուի թափօրէն մինչև «Հարց», Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ։ Ապա Միաբանութիւնը զգեստաւորուելով կ'ելլէ Ս. Գիրեղմանին շրջապատը, որ արարողութիւնները ամբողջացնել յետոյ կը կատարուի մեծահանգէս թափօր Քրիստոսի Ս. Գիրեղմանին և Պատանաւորայն շուրջ։ Մեր թափօրին կը հետեւին Ղզոսց և Ասորաց թափօրները։ Թափօրի բնթացքին կատարուեցաւ «Անդառանդ» Առաւօտեան ժամը 1ին, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Քրիստոսի Սուրբ Գիրեղմանին վրայ։ Ժամարան էր Գերշ. Տ. Սուրեն Արքեպս. Քէմահեան, որ քարոզեց Յարութեան խորհուրդին շուրջ, բնաբան ունենալով «Զի՞ խնդրէք զկենդանին բնդ մեռաւոր»։ Հէ առա՛ւայ յարեաւ» (Ղկա. ԽԲ. 5)։ Բազմաճակատ ուխտաւորներ մտնեցան Ս. Հայրիկի թափօրին։ Ժամը 3ին, Միաբանութիւնը համբալ էլաւ զէպի Մայրավանք և Հայոց թաղի մուտքէն Յարութեան շարականներու երգեցողութեամբ բարձրացաւ Պատրիարքարան։

— Կէսօրէ ետք, Մայրավանքի մեծ բակին մէջ կատարուեցաւ Զատիկեան մեծ «Անդառանդ»։ Հանդիսաւորան էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը։

● Բշ. 15 Ապրիլ. — Յիւսէփի մեռելոց։ Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ մատուցուեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ։ Պատարագիչն էր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, որ ապա, ամպհանգիստի ներքե և Ս. Խաչապալատի մատուռին ձեռնին, նախագահեց Մայր Տաճարին մէջ կատարուած մեծահանգէս թափօրին։ Թափօրի աւարտին երգուեցաւ «Ճանապարհոր», յատկաւ աւարտեցան Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ, ուր Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ուխտաւորներուն ուղղուած իր ողջնրթի խօսքերէն ետք բամենց բոլորին մէկհական Ս. Պատարագի նշխար։

● Դշ. 16 Ապրիլ. — Գ. օր Ս. Զատիկ։ Ըստ սովորութեան, Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Մայր Տաճարի Ս. Դիմապրի մատրան մէջ։ Ժամարան էր Հոգւ. Տ. Կոմիտաս Արք. Պատուէրեան։ Ապա, Լուսաւորապետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. նախագահութեամբ կատարուեցաւ հո-

գեհանգստեան պաշտօն՝ խնդրամատոյց ուխտաւորաց ննջեցեալներու հոգիներուն համար:

● Ուր. 19 Ապրիլ. — Ս. Կոյսի Աւետման հանդիսաւոր նախատեսակին ի Ս. Յակոբ Նախագահեց Գերշ. Տ. Նորայր Եպս.:

● Շր. 20 Ապրիլ. — Աւետման Ս. Աւետմանին: Առաւօտեան ժամը Տին, Գերշ. Տ. Նորայր Եպս. Պաշտօնականի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր խնդանալով մեկնեցան Գեթեմանի ձորը ու շրջապատով մուտք գործեցին Ս. Աւետմանին մօտ Տաճար, ուր Տիրամօր Ս. Գերեզմանին վրայ օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց և աւտօր պատշաճի քարոզեց Գերշ. Պատարագիչ Սրբապետը:

● Կիր. 21 Ապրիլ. — Նոր Կիրակի (Յիւսակ թիւաւոր նախագահեց մեք): Մայր Տաճարի Աւագ Սեդեանին վրայ պատարագեց, ըստ սովորութեան, Լուսանան Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Վարդանեան և քարոզեց մեր մէկ միլիոն Ապրիլեան նահապետներուն իրենց հայրենի օրրութեանց կառչած մնալու և անոնցմով գոյատեկու պայծառ գիտակցութեան շուրջ, այն գիտակցութեան՝ որով զբաւուած էին յրթալով դարուց բնութարար սուրբերն ու մարտիրոսները Հայց. Եկեղեցւոյ Ս. Պատարագէն ետք, Լուսարարպետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. ի նախագահութեամբ, կատարուեցաւ հոգեհանգրտեան հանդիսաւոր պաշտամունք՝ Ա. Աւետարանագրքի մեր նահատակներու հոգիներուն համար: Հանգստեան կարգեր կատարուեցան նաև Տաճարին գաւիթը և Զամ-Թագի գերեզմանավայրին մէջ:

● Շր. 27 Ապրիլ. — Ս. Յովհաննու Կարապետի գլխաւորութեան տօնը այս տարի զուգարկեպաճ ըլլալով ըստ Հին Տոմարի Ս. Կոյսի Աւետման տօնին, այդ օր կարելի չէր եղած Ս. Պատարագ մատուցանել, ըստ սովորութեան, Մայր Տաճարի Ս. Կարապետի խորանին վրայ Ուստի այսօրուան Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ յիշեալ խորանին վրայ՝ Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Յովսէփ Վրդ. Մամուր:

— Կէսօրէ ետք ժամը 2:30ին, Գերշ. Տ. Սուրեն Արքեպս. գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը շրջապատով մուտք գործեց Ս. Գարութեան Տաճար: Պատանդագոյն և Ս. Գերեզմանի ուխտերէն ետք, ժամերգութիւնն ու նախատեսակը պաշտուեցան Ս. Գր. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Յովսէփ Վրդ. Մամուր:

● Կիր. 28 Ապրիլ. — Աւետմանի մօտ (Կանաչ Կիրակի): Գիշերային և առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ս. Լուսաւորիչ: Ապա, Գերշ. Տ. Սուրեն Արքեպս. Քէմհանի հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Բրիտանի Ս. Գերեզմանին վրայ, որմէ ետք նախագահեց Ս. Գերեզմանին առջև կատարուած Անգառաւանքին:

Պ Ա Շ Տ Օ Ն Ա Կ Ա Ն Ք

● Շր. 30 Մարտ. — Ս. Քաղաք Ժամանեց Զրանայի Կրթական Նախարարութեան Ընդհ. Հովիւ և Սէկրէ Միջազգային Մանկավարժական Ուսմանց Կեդրոնի գլխաւոր պատարաւոր Տգ. Հաթիւնէն, ընկերակցութեամբ իր ամուսնոյն Յարգելի հիւրերը այցելեցին նաև Ս. Աթոռ, յանձնարարուած ըլլալով Գալուստ Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան, և շրջեցան անոր Հաստատութիւններուն մէջ, յատկապէս Ժառանգ. և Ս. Թարգմանչաց վարժարաններ, հետաքրքրուելով անոնց ուսման մակարդակով: Ապա, Պատրիարքարանին առաջնորդութեամբ, այցելեցին Տնօրինական Սրբավայրեր և լաւ տպագրութեամբ մեկնեցան:

● Ուր. 5 Ապրիլ. — Երեկոյեան ժամը 4:30ին, Լուսարարպետ Գերշ. Տ. Հայրիկ Եպս. և Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Արք. ի շարք մայր յարանուանութեանց հոգեւոր պետներուն կամ անոնց ներկայացուցիչներուն, Յոգեփորան մօտ գիմնարկի Զատեկական տօնը առթիւ հիւրարար քաղաքս ժամանած համայն Ասորոց Անտիոքի Պատրիարք Մար Իգնատիոս Եագուպ Գր. Ապա թափօրը առաջնորդուեցաւ Ասորոց վանք, ուր գիմնարկութեան եկողները պատուաւորուեցան:

● Բշ. 8 Ապրիլ. — Զրանական Ընդհ. Հիւպատոս Պր. Տր Սանդ Մարի իր մեկնման առթիւ հրաժեշտի այցելութեան եկաւ Պատրիարքարան:

● Դշ. 9 Ապրիլ. — Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Միաբան Հարց այցելութեան գնաց Ասորոց Ամեն. Ս. Պատրիարքին, որ նոյն օրն իսկ վախճարմանց այցելութիւնը:

● Բշ. 15 Ապրիլ. — Կէսօրէ առաջ ժամը 11ին, Ն. Վոսեմ Երեսօղէմի Կառավարիչը, ընկերակցութեամբ Ընդհ. Ոստիկանապետին, Մեթաֆորֆին և Ս. Տեղեաց Քայմարմին, Ս. Զատիկ տօնին առթիւ շնորհաւորական այցելութեան եկաւ Պատրիարքարան:

● Դշ. 16 Ապրիլ. — Նոյն առթիւ, Կէսօրէ առաջ ժամը 9ին, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Պատ. Միաբանութեան, շնորհաւորական գնաց Զրանական Կիւսթատին, Լատինաց Պատրիարքին և Անկիլքան Արքեպս.ին: Իսկ Գերշ. Տ. Նորայր Եպս., ընկերակցութեամբ Հոգշ. Հարց, այցելեց Պապական Նուիրակին, Ղպտոց, Հապէշաց և Յոյն Կաթոլիկներու եպիսկոպոսներուն, և Հոգշ. Տ. Յակոբ Վրդ. Հայ Կաթոլիկներու, Մարտիրոսներուն և Լուսերականներու Մեծաւորներուն:

— Նոյն օրը Կէսօրէ առաջ ժամը 10-12, վերոյիշեալ բոլոր Հոգեւոր Պետերը, իրենց Միաբանութեան անդամներով, յաջորդաբար այցելեցին Պատրիարքարան: Այցելեց նաև Սէուտի Արաքիոյ Հիւպատոսը:

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

ՓԱՐԻՋԻ ՊԱՌԱԿՏԻՉ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՀԱՐՑԸ ԵՒ ՅԱՐԱԿԻՑ ԿԵՏԵՐԸ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Երկու տարի է ի վեր Փարիզէն արտասովոր և մեր Միութեան միասնականութեան սպաս-
նացող Հարժում մը սկսած էր տեղւոյն մէկ քանի պատասխանատու անդամներուն կողմէ, ու-
րոնց հրապարակային ելոյթներուն արձագանգ հանդիսացաւ ծանօթ հասանքի մը Մամուլը,
Հ. Բ. Ը. Միութեան հանդէպ իր սովորական անբարեացակամ հրատարակութիւններով:

Փարիզ բաւականացաւ մէջը հրապարակ նետելով ու նաեւ չարաչար դարձակով տեղ-

Ս. ԶԱՏԿԻ ՈՒ ԵՏԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԸ

ԿՈՄԻՏԵԱՆՆԵՐ ԵՐԳՉՍԻՈՒՄԵՐԸ

ԵՐՈՒՍԱԴԷՄԻ ՄԷՁ

Այս օրի, Ս. Զատկի օտին առիթով, Ս. Քաղաքն ունեցաւ հոծ ուխտաւորութիւն: Ասոր կը նպաստէր նաեւ այն իրողութիւնը, թէ այս օրի Ս. Զատկի օտը կը զուգակի-
պէր թէ՛ ըստ նոր եւ թէ՛ ըստ Հին Տոմար-
ներու միեւնոյն օրը՝ Ապրիլի 14ին: Հայ ուխտաւորներու քիւր, հակառակ Միջին Արեւելի
հաղափառում անկայուն վիճակին, հասաւ մօտ 2500ի: Անոնք Ս. Երուսաղէմ
ժամանեցին Ապրիլի առաջին եօրեակի ըն-
թացին, եւ Աւագ շաբաթուն եւ Ս. Զատկի
հոգեգրաւ ու մեծահաղէկ արարողութեանց
ներկայ գտնուելէ, Ս. Երկրիս գոնազան Սրբա-
վայրերը այցելելէ եւ անոնց մէջ իրենց
ուխտեր կատարելէ ետք, լիացած հոգով եւ
մխիթարում արձակ վերադարձան իրենց
տեղեր, Ս. Զատկի օտին յաջորդող օրերուն:
Հոգ. Հայրերէ բաղկացած Աւխտաւորաց Ըն-
դունելութեան Յանձնախումբ մը ըրաւ իր
կարիքին, ուխտաւորներու տեղաւորման, Ս.
Տեղերու տուած խմբական այցելութեան եւ
բացատրութեանց եւ այլ կերպերով զոն ձգե-
լու համար ուխտաւորները: Վստահ ենք թէ
բոլորն ալ Ս. Երկրէն մեկնեցան հոգեկան
բաւարարութեամբ մը զոհացած, իրենց հետ
հաղցը ու անջնջիկ տպաւորութիւններ տա-
նելով Տեօքիմական Սրբավայրերէն եւ Ս. Յա-
կոբեանց փառապանծ Հասարակութիւնէն:

13 Ապրիլ, Աւագ Շաբաթ (Ճրագալոյց
Զատկի), կեսօրէ ետք ժամը 1ին Պէյրութին
ուխտաւորաբար Ս. Քաղաք ժամանեց Բա-
նասուն երկսեռ անդամներէ բաղկացած
Կոմիտեան երգչախումբը, առաջնորդու-
թեամբ խումբին ղեկավար Տիար Պետր
Պանտահարեանի:

Երգչախումբը չորս օրէր մնաց Երուսա-
ղէմ եւ Ճրագալոյցի երեկոյեան, ինչպէս
նաեւ Զատիկուն երկուշաբթիի պատար-
հական հանդիսատէս Ս. Պատարագին բերաւ
իր ձայնական շնորհը, առաւել վաղ մը
տալով մեծաւաճ այդ արարողութեանց: Բո-
լոր ներկայ հաւատացեալները հիացումով
ունկնդրեցին Ս. Պատարագի իրենց երգե-
ցողութիւնները:

Կիրակի, 14 Ապրիլի երեկոյեան ժամը
6.30ին, Ֆրեմներու արահին մէջ, ի ներկա-
յութեան Երուսաղէմի Կառավարչին, Միա-
բանութեան անդամներուն եւ ժողովուրդի
բազմութեան, երգչախումբը հանդէս եկաւ
Համերգով մը: Մենեքեց Տիկին Արփինէ
Փեհլիվանեան եւ իր շնորհալի ու գրաւիչ
ձայնով հմայեց ունկնդիրները: Երեկոյը
աւարտեցաւ ժամը 8ին: